

BITI ZALJUBLJEN
Kako voleti svesno
i vezivati se bez straha

OSHO

Biblioteka
BUĐENJE

OSHO

BITI ZALJUBLJEN

Kako voleti svesno
i vezivati se bez straha

Leo commerce
Beograd, 2009

Copyright © 2008 by Osho International Foundation, Switzerland

SADRŽAJ

Uvod: Šta je to ljubav?	7
DEO I Put od „ja“ do „mi“	17
Razumeti prirodu ljubavi i način na koji je treba negovati	
<i>Izvan zavisnosti i dominacije</i>	19
<i>Prirodne etape života i ljubavi</i>	27
<i>Sveća svesti</i>	39
DEO II Ljubav je povetarac	43
Uzmite ono najbolje od romantike	
<i>Besmislene ideje koje imate</i>	45
<i>„Ljubav boli“ i ostali nesporazumi</i>	63
<i>Privlačenje i suprotnosti</i>	85
<i>Napustite klub usamljenih srca</i>	97
<i>Druga polovina duše ili čelije?</i>	123
<i>Ljubav i umetnost nedelanja</i>	157
DEO III Od veze do uspostavljanja odnosa –	
ljubav kao stanje bića	181
<i>„Ljubav“ je glagol</i>	183
<i>Savetovanje za parove</i>	189
<i>Samo je ljubav ta koja ostaje</i>	213
<i>O autoru</i>	
<i>OSHO Međunarodni centar za meditaciju</i>	

UVOD: ŠTA JE TO LJUBAV?

Nažalost, moramo da postavimo ovo pitanje. Po prirodi stvari, svako bi trebalo da zna šta je ljubav. Ali zapravo niko ne zna, ili tek neko zna šta je to ljubav. Ljubav je došla u grupu iskustava koje retko imamo. Jeste, o njoj se priča. O njoj se snimaju filmovi i pišu knjige, o njoj se komponuju pesme, videćete je na televiziji, slušati o njoj na radiju, čitati u novinama – postoji velika industrija koja vam pokazuje šta je to ljubav. Mnogo ljudi je uključeno u industriju koja pomaže drugim ljudima da shvate šta je to ljubav. Ljubav, međutim, i dalje ostaje nepoznat fenomen. A trebalo bi da bude jedan od onih koje najbolje poznajemo.

To je isto kao kad bi neko pitao: „Šta je to hrana?“ Zar se ne biste iznenadili ako bi vam neko prišao i postavio to pitanje? Pitanje bi bilo značajno samo za nekoga ko je gladovao od samog početka i ko nikada nije okusio hranu. To pitanje je isto kao i pitanje – „Šta je to ljubav?“

Ljubav je hrana za dušu, ali vas stalno izgladnjuju. Vaša duša nikada nije osetila ljubav, tako da ne znate njen ukus. Pitanje je, dakle, važno, ali zlosrećno. Telo dobija hranu, tako da nastavlja da živi; duša, međutim, još nije dobila hranu, tako da je mrtva, ili još nije rođena, ili je večito na samrti.

Svi mi se rađamo potpuno opremljeni i potpuno sposobni da volimo i budemo voljeni. Svako dete je po rođenju ispunjeno ljubavlju i savršeno dobro zna šta je to. Detetu nema potrebe da govorite šta je to ljubav. Problem se, međutim, rađa jer majka i otac i ne znaju šta je to ljubav. Nijedno dete ne dobija roditelje kakve zaslužuje – nijedno dete nikada ne dobije roditelje kakve zaslužuje; takvi roditelji jednostavno ne postoje na ovom svetu. Do trenutka kada i samo postane roditelj i to dete će izgubiti sposobnost da voli.

Čuo sam priču o jednoj maloj dolini gde deca tri meseca nakon što se rode oslepe. Bilo je to malo, primitivno društvo, a na toj teritoriji je postojala muva koja je izazivala infekciju oka i gubitak vida, tako da je cela nacija oslepela. Svako dete bi se rodilo sa očima koje funkcionišu baš kako treba, ali bi najkasnije za tri meseca izgubilo vid zbog ovih muva. Ova deca su se sigurno kasnije u životu pitala: „Šta su to oči? Na šta se misli kada se upotrebi reč 'oko'? Šta je to vid? Šta znači videti? Šta se podrazumeva pod tim?“ Ta pitanja bi bila na mestu. Ta deca su rođena sa sposobnošću da vide, ali su tu sposobnost izgubila negde na putu odrastanja.

To se desilo i fenomenu zvanom ljubav. Svako dete je, dakle, po rođenju ispunjeno ljubavlju koliko je to moguće, ispunjeno ljubavlju i više nego što je moguće, ljubavlju koja ga potpuno preplavljuje. Dete se rada kao ljubav; dete je stvoreno od onoga što se zove ljubav. Ali roditelji ne mogu da daju ljubav. Oni imaju sopstvene probleme – njih nisu voleli njihovi roditelji. Oni mogu da kažu: „Mi te veoma volimo“, ali ono što oni zapravo rade nije ljubav. Način na koji se ponašaju, način na koji tretiraju dete je uvredljiv; tu nema poštovanja. Nijedan roditelj ne poštuje dete. Ko još razmišlja o poštovanju deteta? Dete se čak i ne smatra osobom. Dete se smatra problemom. Ako je mirno, onda je dobro; ako ne vrišti ili ne pravi haos, dobro je; ako se jednostavno sklanja sa puta roditeljima, savršeno je dobro. Takvo bi dete trebalo da bude. Ali, tu nema ni poštovanja ni ljubavi.

Roditelji ne znaju šta je to ljubav. Supruga ne voli svog supruga, suprug ne voli svoju suprugu. Ljubav između njih ne postoji – umesto nje tu su dominacija, posesivnost, ljubomora i svakakvi otrovi koji uništavaju ljubav. Kao što neki otrovi mogu da naškode vidu, tako otrovi posesivnosti i ljubomore uništavaju ljubav.

Ljubav je krhkki cvet. Mora se čuvati, jačati, zalivati; tek nakon toga postaje jaka. A detetova ljubav je veoma krhka – što je i prirodno, jer je dete krhko, njegovo telo je krhko. Da li mislite da bi dete moglo da prezivi da ga ostavite samo? Pomislite samo koliko je čovjkovo dete bespomoćno – ako ostavite dete samo, skoro je nemoguće da prezivi. Umreće, a to se dešava i sa ljubavlju. Ljubav je napuštena, niko ne vodi računa o njoj.

Roditelji ne mogu da vole, oni ne znaju šta je to ljubav, njih ljubav nikada nije obuzela. Setite se samo svojih roditelja i zapamtite; ja ne kažem da su oni odgovorni. Oni su žrtve baš kao i vi; i njihovi roditelji su bili takvi. I tako unazad... možete da se vratite do vremena Adama i Eve i samog Boga! Izgleda da ni sam Bog otac nije poštovao Adama i Evu. Zato im je naređivao od samog početka: „Uradi ovo“ i „Nemoj da radiš ono“. Počeo je da radi iste gluposti kao i svaki roditelj. „Nemojte da jedete voće sa ovog drveta.“ A kada je Adam pojeo tu voćku, Bog Otac se toliko naljutio da je izbacio Adama i Evu iz raja.

Taj momenat izbacivanja je uvek prisutan i svaki roditelj preti da će oterati dete, da će ga izbaciti. „Ako ne slušaš, ako se ne ponašaš lepo, izbaciću te.“ Dete se, naravno, plaši. Izbaciće ga? U ovaj divlji svet? Tada počinje da pravi kompromise. Dete polako postaje prepredeno i počinje da manipuliše. Ono ne želi da se nasmeje, ali ako je majka u blizini a ono želi mleko, nasmejaće se. To sad postaje politika – sam početak, osnove politike.

Duboko u sebi dete počinje da mrzi roditelje jer ga ne poštuju; duboko u sebi postaje isfrustrirano jer ga ne vole takvog kakvo je. Od njega se očekuje da uradi određene stvari, jer samo tada će biti voljeno. Ljubav postavlja uslove; ono samo nije dostoјno ničega. Prvo mora da postane dostoјno i tek onda će dobiti ljubav roditelja. I onda da bi postalo „dostoјno“, dete gubi verodostojnost; ono gubi osećaj za sve svoje unutrašnje vrednosti. Gubi samopoštovanje i polako počinje da oseća krivicu.

U detetu se više puta rađa pitanje: „Jesu li ovo moji pravi roditelji? Možda su me usvojili? Možda me samo zavaravaju, jer tu nema nikakve ljubavi.“ Hiljadu i jedan put ono vidi mržnju u njihovim očima, tu odvratnu mržnju na licima svojih roditelja, i to zbog takvih sitnica da ne može da razume kolичinu besa koju su te sitnice izazvale. Ono vidi bes svojih roditelja zbog sitnica – i ne može da veruje; to je tako nepravedno! Ali, mora da se preda, mora da se sagnе, mora to da prihvati kao neophodnost. Malo-pomalo i njegova sposobnost da voli je ubijena.

Ljubav raste jedino u ljubavi. Ljubavi je potreban ambijent ispunjen ljubavlju – to je najosnovnija stvar koju treba da zapamtite.

Ljubav raste samo u ambijentu ispunjenom ljubavlju; potreban joj je isti ritam da je okružuje. Ako majka pruža ljubav, ako otac pruža ljubav – ne samo detetu, već ako pružaju ljubav i jedno drugom, ako se u domu oseća ljubav – i dete će funkciosati kao biće ispunjeno ljubavlju i nikada neće postaviti pitanje: „Šta je to ljubav?“ Znaće to od samog početka, ona će postati njegova osnova.

Ali, to se ne dešava. To se, nažalost, nije dešavalo do sada. A deca se ponašaju po uzoru na svoje roditelje – pridikuju, ulaze u svadu. Dovoljno je samo sebe da pogledate. Ako ste žena, posmatrajte – moguće je da se ponašate isto, skoro identično, kao što se vaša majka ponaša. Posmatrajte sebe kada ste sa dečkom ili suprugom: Šta radite? Da li ponavljate šablon? Ako ste muškarac, obratite pažnju: Šta radite? Zar se ne ponašate kao vaš otac? Zar ne radite iste besmislene stvari koje je on radio? Nekada je to u vama budilo iznenadenje – „Kako otac može to da radi?“ – a sada vi radite isto to. Ljudi ponavljaju; ljudi su imitatori. Čovek je majmun. Vi radite isto ono što su radili vaš otac ili majka, a to mora da se prekine. Tek tada ćete otkriti šta je ljubav, inače ćete ostati iskvareni.

Ne mogu da vam kažem koja je definicija ljubavi, jer ona ne postoji. Ona je jedna od onih stvari koje se ne mogu definisati, kao što je to rođenje, smrt, Bog ili meditacija. Ona je jedna od tih stvari koje se ne mogu definisati – zato ne mogu da vam dam definiciju. Ne mogu da vam kažem: „Ovo je ljubav“; ne mogu da vam je pokažem. Ona ne predstavlja vidljiv fenomen. Ne možete je sečirati, ne možete je analizirati; nju samo možete da iskusite i samo kroz iskustvo možete da otkrijete šta je ona zapravo. Ja vam, međutim, mogu pokazati kako da je iskusite.

Prvo što treba da uradite jeste da odbacite svoje roditelje. To ne znači da ne treba da ih poštujete, ne. Ja sam poslednja osoba koja će da kaže tako nešto. I ne mislim da treba da se oslobođite svojih roditelja fizički, treba da se oslobođite glasova svojih roditelja koje čujete, treba da se oslobođite programa, trake koju nosite u sebi. Izbrisite ih... i prosto ćete biti iznenadeni kada vidite da ako izbacite roditelje iz svog unutrašnjeg bića, vi postajete slobodni. Prvi put ćete biti sposobni da saosećate sa roditeljima, što u suprotnom ne biste mogli; zauvek ćete ih prezirati.

Svaki čovek oseća prezir prema svojim roditeljima. Kako da ih ne prezirete kada su vas toliko povredili? A nije da su znali da vas povređuju – žeeli su vam dobro, žeeli su da urade sve za vaše dobro. Ali, šta mogu da urade? Nešto se neće desiti ako to samo želite. Samo dobre želje ne znače ništa. Istina je da su vam žeeli dobro; u to nema sumnje; svaki roditelj želi da njegovo dete uživa u životu. Ali, šta može tu da uradi? Ni oni sami ne poznaju radost. Oni su roboti i znajući to ili ne, namerno ili nenamerno, stvorice atmosferu u kojoj će njihova deca, pre ili kasnije, postati roboti.

Ako želite da postanete ljudsko biće, a ne robot, oslobidite se roditelja. Moraćete da budete pažljivi. Težak je to posao, naporan; ne možete stalno da ga radite. Moraćete da budete vrlo pažljivi kada je reč o vašem ponašanju. Posmatrajte i obratite pažnju kada se to javlja vaša majka, kada se javlja kroz vas – prekinite je, sklonite se od nje. Uradite nešto potpuno novo što vaša majka ne bi mogla ni da zamisli. Vaš dečko, na primer, sa sjajem u očima gleda drugu ženu. Posmatrajte sada svoje postupke. Da li radite isto ono što bi uradila vaša majka ako bi otac sa sjajem u očima gledao drugu ženu? Ako radite to, nikada nećete znati šta je ljubav, samo ćete ponavljati istu priču. Biće to isti čin koji će odigrati drugi glumci, i to je sve; isti truli čin koji se uvek iznova ponavlja. Nemojte da budete imitator, napustite scenu. Uradite nešto novo. Uradite nešto što vašoj majci ne bi ni palo na pamet. Uradite nešto što vašem ocu ne bi palo na pamet. Ova novina mora da postane deo vašeg bića i tada ćete osetiti ljubav kako vas ispunjava.

Prvo što treba da uradite, dakle, jeste da se oslobidite svojih roditelja.

Druga važna stvar je sledeće: Ljudi misle da mogu da vole samo onda kada nađu dostoјnog partnera – glupost! Nikada ga nećete naći. Ljudi misle da će da vole samo onda kada nađu savršenog muškarca ili savršenu ženu. Glupost! Nikada ih nećete naći, jer savršena žena i savršen muškarac ne postoje. A čak i da postoje, neće ih se ticati vaša ljubav. Neće biti zainteresovani za nju.

Čuo sam priču o čoveku koji je ostao neženja celog života jer je tražio savršenu ženu. Kada je napunio sedam-